

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування
Протокол № 1 від *«07» березня* 2019
Зав. кафедри

 Н.С. Приймак

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник: Барабанова В.В.,
доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування, к.е.н., доц.

2019 -2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів напряму підготовки 075«Маркетинг»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	1
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	20
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	130
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	3,3
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	залік

Програма дисципліни

Ціль- формування професійних компетентностей щодо визначення особливостей організації торгівлі та практичних навичок з питань функціонування та оцінки ефективності торгівельної діяльності.

Завдання- вивчення загальних закономірностей методологічних засад організації торгівлі: сутність, функції, завдання і проблеми її розвитку; ознайомлення із змістом організаційної та функціональної структура торгівлі; дослідження організації функціонування роздрібно торгівлі, роздрібно торговельної мережі; ознайомлення із організацією торгово-технологічного процесу в магазині; ознайомлення із особливостями організації продажу товарів і обслуговування покупців у магазинах, особливостями організації основ діяльності підприємств оптової торгівлі, дослідження оптових закупівель і продажу товарів, організації технологічних процесів і праці на складах; ознайомлення із організації і технології товаропостачання роздрібно торговельної мережі; ознайомлення із особливостями організації перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторського обслуговування та технології тарних операцій в торгівлі

Предмет: механізм формування організації торгівлі, взаємодія внутрішніх елементів системи.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Функції і завдання організації торгівлі

Тема 2. Організаційна та функціональна структура торгівлі

Тема 3. Організаційні основи функціонування роздрібно торгівлі

Тема 4. Організаційна побудова і розвиток роздрібно торговельної мережі

Тема 5. Організація торгово-технологічного процесу в магазині

- Тема 6. Організація продажу товарів і обслуговування покупців у магазинах
- Тема 7. Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі
- Тема 8. Організація оптових закупівель і продажу товарів
- Тема 9. Організація технологічних процесів і праці на складах
- Тема 10. Організація і технологія товаропостачання роздрібною торговельною мережі
- Тема 11. Організація перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторського обслуговування
- Тема 12. Організація і технологія тарних операцій в торгівлі

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	ла б.	срс.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи функціонування організації торгівлі					
Тема 1. Функції і завдання організації торгівлі	14	2	2		10
Тема 2. Організаційна та функціональна структура торгівлі	14	2	2		10
Тема 3. Організаційні основи функціонування роздрібною торгівлі	14	2	2		10
Тема 4. Організаційна побудова і розвиток роздрібною торговельною мережі	14	2	2		10
Тема 5. Організація торгово-технологічного процесу в магазині	16	4	2		10
Тема 6. Організація продажу товарів і обслуговування покупців у магазинах	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 1	88	16	12		60
Змістовий модуль 2. Організація оптової торгівлі та товаропостачання					
Тема 7. Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі	15	2	1		12
Тема 8. Організація оптових закупівель і продажу товарів	15	2	1		12
Тема 9. Організація технологічних процесів і праці на складах	15	2	1		12
Тема 10. Організація і технологія товаропостачання роздрібною торговельною мережі	15	2	1		12

Тема 11. Організація перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторського обслуговування	17	4	2	11
Тема 12. Організація тарних операцій в торгівлі	15	2	2	11
Разом за змістовим модулем 2	92	14	8	70
Усього годин	180	30	20	130

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – розгорнута бесіда Функції і завдання організації торгівлі	2
2	Семінар – розгорнута бесіда Організаційна та функціональна структура торгівлі	2
3	Семінар запитань і відповідей Організаційні основи функціонування роздрібно торгівлі	2
4	Семінар – розгорнута бесіда Організаційна побудова і розвиток роздрібно торгівельної мережі	2
5	Семінар – розгорнута бесіда Організація торгово-технологічного процесу в магазині	2
6	Семінар запитань і відповідей Організація продажу товарів і обслуговування покупців у магазинах	2
7	Семінар запитань і відповідей Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі	1
8	Семінар запитань і відповідей Організація оптових закупівель і продажу товарів	1
9	Практичне заняття Організація технологічних процесів і праці на складах	1
10	Семінар запитань і відповідей Організація і технологія товаропостачання роздрібно торгівельної мережі	1
11	Семінар запитань і відповідей Організація перевезень торговельних вантажів і транспортно-експедиторського обслуговування	2
12	Семінар запитань і відповідей Організація тарних операцій в торгівлі	2
	Разом	20

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, нормативної, наукової і періодичної літератури, та підготовка матеріалу у вигляді опорного конспекту.
2. Підготовка рефератів, доповідей, статей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації, підготовка аналітичних довідок.
4. Підготовка тез для публікації в наукових журналах, інтернет виданнях за відповідною тематикою та міжнародних семінарах, конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи функціонування організації торгівлі			
Семінар – розгорнута бесіда Функції і завдання організації торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Поняття, виникнення та генезис торгівлі. Торгівля як суспільно необхідна функція реалізації економічних відносин. Суть поняття «організація торгівлі», зміст і взаємозв'язок понять «організація торгівлі» і «технологія торгівлі». Предмет, об'єкт завдання курсу «Організація торгівлі». Зміст організації торгівлі з позицій теорії організації. Джерела [1]-[7] 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді на тему: Господарсько-торговельна діяльність в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку в умовах ЄС.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Семінар – розгорнута бесіда Організаційна та функціональна структура торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Основні сфери діяльності торговельного підприємства. Поняття торговельного підприємства. Індивідуальні, партнерські та корпоративні торговельні підприємства Особливості організаційної структури підприємства оптової	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант

		торгівлі, роздрібного торговельного підприємства, невеликого магазину Джерела [1]-[5] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту	
Семінар запитань і відповідей Організаційні основи функціонування роздрібної торгівлі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: Класифікація роздрібних торговельних підприємств, їх характеристика і роль у торговельному обслуговуванні покупців. Сутність і значення спеціалізації підприємств роздрібної торгівлі. Показники, які характеризують стан розвитку та ефективність використання роздрібної торгівлі. Типізація видів об'єднань роздрібної торгівлі Джерела [3]-[5] 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді: Шляхи подолання кризових явищ у функціонуванні інфраструктури товарного ринку.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати, презентація доповіді
Семінар – розгорнута бесіда Організаційна побудова і розвиток роздрібної торговельної мережі	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Класифікація та спеціалізація магазинів. Методичні підходи до визначення потреби у підприємствах роздрібної торгівлі, їх спеціалізації та місця розташування на території населеного пункту. Джерело [1, 2, 4, 5, 7] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар – розгорнута бесіда Організація торгово-технологічного процесу в магазині	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: Склад і взаємозв'язок приміщень у магазині. Обладнання і планування торговельного залу і приміщень для приймання, зберігання і підготовки товарів до продажу. Технологія розміщення і викладання товарів у торговому залі магазину. Технологія	Тестування, індивідуальне опитування

		<p>продажу товарів, розрахункові операції та відпускання товарів покупцям. Організація та технологія зберігання і підготовки товарів до продажу.</p> <p>Джерела [1]-[7]</p> <p>2. Підготовка до письмового опитування</p> <p>3. Самотестування</p>	
<p>Семинар – розгорнута бесіда</p> <p>Організація продажу товарів і обслуговування покупців у магазинах</p>	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань:</p> <p>Класифікація методів роздрібного продажу товарів. Самообслуговування як одна з найефективніших форм роздрібного продажу товарів. Вітчизняний і зарубіжний досвід позамагазинних форм роздрібного продажу товарів. Законодавча та нормативно-правова база щодо регулювання торговельної. Правила торговельного обслуговування населення. Правила обміну товарів у непродовольчих магазинах.</p> <p>Джерело [1, 2, 4, 5, 7].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка до презентації доповіді: Досвід організації роботи основних рітейлерів світу</p>	<p>Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень</p>
Разом змістовий модуль 1 60			
Змістовий модуль 2. Організація оптової торгівлі та товаропостачання			
<p>Практичне заняття</p> <p>Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі</p>	12	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань:</p> <p>Суть і завдання оптової торгівлі – основного складового елементу оптового ринку. Види оптових підприємств та їх класифікація. Структура і побудова апарату оптового підприємства</p> <p>Джерела [1]-[7]</p> <p>2. Підготовка до письмового опитування</p> <p>3. Розв'язання задач, вправ, кейсів</p>	<p>Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, перевірка вправ та задач</p>

Семінар запитань і відповідей Організація оптових закупівель і продажу товарів	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: Види оптових закупівель, їх особливості. Планування закупівельної роботи. Форми і методи оптових закупівель товарів у вітчизняного виробництва. Джерела [2]-[7] 2. Підготовка до письмового опитування 3. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар запитань і відповідей Організація технологічних процесів і праці на складах	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Суть, роль, завдання організації складського господарства . Класифікація товарних складів. Вимоги до будови та влаштування складів. Будова і технологічне планування загально товарних складів. Організація відпуску товарів зі складу. Види робочих місць на складах. Поняття раціональної організації праці складських працівників Розрахунок потреби в складській площі і місткості. Джерело [1, 2, 4, 5, 9] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар запитань і відповідей Організація і технологія товаропостачання роздрібної торговельної мережі	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань: Вивчення попиту для обґрунтування замовлень на поточне завезення товарів. Методика розрахунку інтервалу, частоти та розміру партій завезення товарів, обсягу вантажо-обігу і потреб у автомобілях при маятниковому і кільцевому маршрутах. Управління товаропостачанням роздрібної торговельної мережі. Джерела [2]-[7] 2. Самотестування. 3. Розв'язання задач, вправ, кейсів	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, перевірка вправ та задач
Практичне заняття Організація перевезень торговельних вантажів і	11	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Планування перевезення товарів. Види перевезень вантажів	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування

транспортно-експедиторського обслуговування		залізничним транспортом, їх характеристика. Перевезення товарів автомобільними транспортом загального користування і транспортом торговельних підприємств. Ефективність використання автомобільного транспорту. Джерело [1, 2, 4, 5, 7]. 2. Самотестування.	
Семинар запитань і відповідей Організація тарних операцій в торгівлі	11	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Класифікація та характеристика основних видів тари. Прийняття тари. Розкривання і зберігання тари. Повернення багатооборотної тари. Основні правила повторного використання дерев'яної, картонної тари та паперових мішків. Правила перевезення тари Джерело [1, 2, 4, 5,8]. 2. Самотестування.	
Разом змістовий модуль 2	70		
Разом	130		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні					Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	
1. Знання теоретичних та методологічних основ функціонування організації торгівлі							+					
2. Знання організаційних форм роботи підприємств незалежно від спеціалізації;								+				
3. Розуміння механізму нормативно-законодавчого товарного ринку, керуватися у своїй діяльності нормативною документацією, яка регулює торгіву діяльність							+					
4. Знання основних особливостей організації роздрібної та оптової торгівлі											+	
5. Уміння здійснювати аналіз основних особливостей організації оптової торгівлі												
6. Уміння використовувати методологічні та								+				

методичні прийоми при обслуговуванні покупців													
7. Уміння здійснювати порядок і правила приймання товарів у магазині і на складі							+						
8. Уміння використовувати сучасні методи з оцінки ефективності організації роботи роздрібною та оптовою торгівлі										+			
9. Уміння та знання із приймання товарів у тарі-обладнанні, від транспорту													

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку на протязі семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	4	-				4
Тема 2	4	2		2		8
Тема 3	4	2		1		7
Тема 4	4	2				6
Тема 5	2	2				4
Тема 6	2	2		2		6
Разом змістовий модуль 1	20	10		5	15	50
Змістовий модуль 2						
Тема 7	4	2		2		8
Тема 8	4	2				6
Тема 9	4	2				6

Тема 10	4	2				6
Тема 11	2	2		3		7
Тема 12	2				1	3
Разом змістовий модуль 2	20	10		5	15	50
Разом	40	20		10	30	100

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Азарян О. М. Організація і технологія торгівлі: навч. посіб. За редакцією В.В. Апопія. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 616 с.
2. Апопій В.В. Організація торгівлі : підручник. К. : Центр навч. л-ри, 2005. 610с.
3. Внутрішня торгівля в Україні: економічні умови ефективного розвитку: монографія / А.А. Мазаракі, І.О. Бланк, Л.О. Лігоненко та ін. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 195с.
4. Голошубова Н.О. Організація і технологія торгівлі споживчими товарами : навч. посіб. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. 272 с.
5. Мерчандайзинг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Н.Б. Ільченко. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 292 с.
6. Савощенко А. С., Полонець В. М. Інфраструктура товарного ринку: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2007. 376 с.
7. НоReCa: навч. посіб.: у 3 т. Т. 3. Кейтеринг [А.А. Мазаракі, С.Л. Шаповал, С.В. Мельниченко та ін.] ; за ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 448 с.

Допоміжна

1. Апопія В. В. Комерційна діяльність: підруч. За ред. В. В. Апопія. 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Знання, 2008. – 558 с.
2. Бланк И. А. Торговый менеджмент / И. А. Бланк – 2-е 11зд., перераб. И доп. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.
3. Баканова М. И. Экономический анализ в торговле: учеб. пособ.. М.: Фин. и стат., 2007. 336 с.

Інформаційні ресурси

1. Definition of Marketing [Електронний ресурс] : сайт Американської асоціації маркетингу – Режим доступу: <http://www.ama.org/AboutAMA/Pages/Definition-of-Marketing.aspx> (дата звернення 12.08.2015). – Назва з екрана.
2. Сайт Державного комітету статистики України[Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт.- Режим доступу: – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Європейський науковий фонд [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.esf.org/>>.
4. Научная электронная библиотека «Киберленинка» [Электронный ресурс] //Режим доступа: <http://www.cyberleninka.>